

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 11.6.2018г.
COM(2018) 452 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**относно актуалното състояние на общата политика в областта на рибарството и за
консултацията относно възможностите за риболов за 2019 г.**

{SWD(2018) 329 final}

**ОТНОСНО АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА
РИБАРСТВОТО И ЗА КОНСУЛТАЦИЯТА ОТНОСНО ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА РИБОЛОВ
ЗА 2019 Г.**

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В настоящото съобщение се прави преглед на състоянието на общата политика в областта на рибарството (ОПОР). В него са представени напредъкът към F_{MSY} (т.е. смъртността от риболов, при която се осигурява максимален устойчив улов), промените в състоянието на запасите, усилията за промяна на ситуацията в Средиземно море и Черно море, състоянието на флота на ЕС, напредъкът по отношение на управлението, постепенното въвеждане на задължението за разтоварване и външното измерение на ОПОР¹. Изложени са и принципите, които да залегнат в основата на предложенията на Комисията относно възможностите за риболов за 2019 г. Държавите членки, консултативните съвети (КС), останалите заинтересовани страни и широката общественост могат да дадат предложения относно тези насоки на политиката.

Съгласно ОПОР риболовният натиск върху въпросните запаси следва да бъде приведен във възможно най-кратък срок (но не по-късно от 2020 г.) в съответствие с целта за възстановяване и поддържане на запасите на равнища, които могат да осигурят максималния устойчив улов (МУУ). Постигането на тази цел ще допринесе и за постигане на добро екологично състояние в европейските морета до 2020 г.², както и за минимизиране на отрицателното въздействие на риболовните дейности върху морските екосистеми.

1. НАПРЕДЪК В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПОР

Напредъкът в изпълнението на ОПОР продължава да бъде значителен:

- **Постигане на целта за максимален устойчив улов (F_{MSY}).** В зоната на Международния съвет за изследване на морето (ICES)³ риболовният натиск показва като цяло низходяща тенденция и съответният показател (F/F_{MSY}) към момента е стабилизирал на стойност около 1, което означава, че средно за всички запаси нивата на експлоатация са близки до F_{MSY} . Успоредно с това броят на стойностите на общия допустим улов (ОДУ)⁴, определени в съответствие с F_{MSY} , през 2018 г. беше допълнително увеличен от 44 на 53,

¹ Пълните доклади на Комисията относно изпълнението на задължението за разтоварване, относно баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов, както и относно напредъка при F_{MSY} и състоянието на запасите, изисквани съответно съгласно член 15, параграф 14, член 22, параграф 4 и член 50 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 от 11 декември 2013 г. (ОВ L 354, 28.12.2013 г.), са включени в работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящото съобщение.

² Директива 2008/56/ЕО, ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19—40.

³ Зона 27 на ФАО, т.е. североизточната част на Атлантическия океан и съседните морета.

⁴ ОДУ или възможностите за риболов представляват ограничения на улова, изразени в тонове или брой и определени за повечето рибни запаси със стопанско значение.

което представлява 69 % от оценените по отношение на F_{MSY} ОДУ в зоната на ICES.

- **Възстановяване на запасите.** От 2013 г. насам биомасата на репродуктивния запас (БРЗ) в зоната на ICES нараства и през 2016 г. беше средно с около 39 % по-висока отколкото през 2003 г., докато делът на запасите извън допустимите биологични равнища намаля от 65 % през 2003 г. до около 30 % през 2016 г.
- **Подобряване на състоянието на запасите в Средиземно море и Черно море.** Макар че ситуацията в Средиземно море и Черно море продължава да бъде много обезпокоителна, значителни стъпки се предприемат за борба с прекомерния улов на всички равнища.
- **Подобряване на социално-икономическите показатели като цяло.** Икономическите показатели на флота на ЕС продължават да се подобряват, като през 2016 г. нетната печалба възлезе на 1,3 милиарда евро.
- **Постигане на по-добър баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов.** Капацитетът на флота на ЕС продължава да намалява. Вече е с почти 20 % под пределните граници за капацитета за тонаж и с повече от 13 % под пределните граници за капацитета за мощност на двигателя.
- **Напредък при многогодишните планове.** След влизането в сила на многогодишния план за Балтийско море⁵ и договарянето на многогодишния план за Северно море⁶ Комисията предложи два нови многогодишни плана: един за дънните запаси в западната част на Средиземно море⁷ и един за дънните запаси в западните води⁸. Продължава работата по предложени миналата година многогодишен план за Адриатическо море⁹.
- **Постепенно въвеждане на задължението за разтоварване.** На 1 януари 2019 г. задължението за разтоварване ще влезе в сила за всички видове, които са обект на ограничения на улова, а в Средиземно море — и за всички видове, за които се прилагат минимални референтни размери за опазване. Комисията работи съвместно с държавите членки и заинтересованите страни, за да улесни пълното изпълнение на задължението за разтоварване.
- **Насърчаване на принципите на ЕС за управление на рибарството на международно равнище.** ЕС има водеща роля в подкрепата и реализирането на устойчиво рибарство на международно ниво, както показва успехът на последната конференция „Нашият океан – океан на живота“, чийто домакин беше ЕС.

⁵ Регламент (ЕС) 2016/1139 от 6 юли 2016 г. (ОВ L 191, 15.7.2016 г., стр. 1).

⁶ COM/2016/0493 final — 2016/0238 (COD).

⁷ COM/2018/0115 final — 2018/050 (COD).

⁸ COM/2018/0149 final — 2018/074 (COD).

⁹ COM/2017/097 final — 2017/043 (COD).

1.1. Напредък в постигането на F_{MSY}

Научният, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР) е изчислил тенденциите при риболовния натиск (F/F_{MSY})¹⁰.

Според НТИКР в **зоната на ICES** смъртността от риболов стабилно намалява и през 2016 г. стойността на показателя беше близо до 1 (в сравнение с 1,5 през 2003 г.), което означава, че нивата на експлоатация на всичките запаси средно са близки до F_{MSY} . В **Средиземно море и Черно море** тенденциите на F/F_{MSY} показват леко вариращо средно ниво, което от 2003 до 2015 г. беше около 2,3, без да показва тенденция към намаляване.

В **зоната на ICES** за 2018 г. Комисията предложи ОДУ в съответствие със или малко под F_{MSY} за всичките 76 ОДУ със становище за F_{MSY} . Съветът определи 53 ОДУ в съответствие с F_{MSY} : 29 в западните води (плюс 1 за дълбоководните запаси), 17 в Северно море и 7 в Балтийско море.

По отношение на обема:

- В **Балтийско море** ОДУ са определени въз основа на многогодишния план за Балтийско море. 95 % от очаквания улов идва от ОДУ, определени в съответствие с F_{MSY} , и 4 % от ОДУ, определени въз основа на подхода на предпазливост.
- В **Северно море, Скагерак и Категат** при запасите с оценка за F_{MSY} , управлявани само от ЕС, 99,7 % от очакваните разтоварвания идват от ОДУ, определени в съответствие с F_{MSY} .
- В **северозападните и югозападните води** при запасите с оценка за F_{MSY} , управлявани само от ЕС, тази стойност е съответно 94 % и 90 %.

За първи път Съветът постигна съгласие за спиране на риболова на змиорка за период от три месеца, за да бъдат защитени хвърлящите хайвер екземпляри. Освен това Комисията и държавите членки поеха политически ангажимент да засилят прилагането на Регламента относно запасите от змиорка и да оценят неговата ефективност¹¹.

През ноември 2016 г. бяха определени възможностите за риболов на **дълбоководни запаси** за 2017 и 2018 г., които съставляват по-малко от 1 % от всички разтоварвания в ЕС. Данните и оценките на дълбоководните запаси са ограничени с изключение на гренадир в северозападните води, чийто ОДУ е определен в съответствие със стойността на F_{MSY} .

При **запасите, които са предмет на консултации между крайбрежните държави**, само 1 от 10 ОДУ със становище за F_{MSY} е в съответствие с F_{MSY} , а именно атлантическо-скандинавската херинга, която представлява 4 % от разтоварванията на всички определени като обем ОДУ на крайбрежните държави.

¹⁰ STECF-Adhoc-18-01.

¹¹ Регламент (ЕО) № 1100/2007 на Съвета от 18 септември 2007 г. (ОВ L 248, 22.9.2007 г., стр. 17). Пътната карта на оценката беше публикувана през април 2018 г.: http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-1986447_en

Ето защо постигането на F_{MSY} до 2020 г. за всички запаси на крайбрежните държави е предизвикателство.

В **Средиземно море** само около 13 % от 47 запаса (6 запаса) не са подложени на прекомерен улов: червен барбун в географска подзона (ГП) 10 (Южно Тиренско море), ГП 17—18 (Адриатическо море) и ГП 22 (Егейско море); хамсия в ГП 22 (Егейско море); океанска розова скарида в ГП 9 (Лигурско и Северно Тиренско море); и сепия в ГП 17 (Северно Адриатическо море). В **Черно море** 5 от 6 оценени запаса остават подложени на прекомерен улов с изключение на цаца. Ясно е, че за постигането на целта за F_{MSY} за 2020 г. в тези морски басейни са необходими допълнителни усилия, както е посочено по-долу в точка 2.3.

1.2. Тенденции при биомасата

НТИКР е изчислил и развитието на БРЗ от 2003 г. насам¹².

През този период в зоната на ICES БРЗ като цяло нарасна и през 2016 г. беше средно с около 39 % по-висока от 2003 г. Процентът на запасите в рамките на допустимите биологични равнища също нараства. През 2018 г. се очаква 81 % от възможностите за риболов да идват от запаси в рамките на допустимите биологични равнища, 11 % — от запаси извън тях, а 8 % от запаси със становище за предпазливост, за които не знаем дали са в рамките на допустимите биологични равнища или не са.

Ва Средиземно море и Черно море като цяло БРЗ е останала непроменена от 2003 г. насам. Към тези резултати обаче трябва да се подхожда с повишено внимание, тъй като има висока степен на несигурност.

1.3. Специфични мерки за Средиземно море и Черно море

Европейската комисия предприе значителни стъпки за борба с прекомерния риболов в Средиземно море и Черно море както на равнище ЕС, така и с международните си партньори.

Един от приоритетите на Комисията на равнището на ЕС е по-нататъшното привеждане в съответствие с ОПОР на националните планове за управление, приети съгласно Регламента за Средиземно море¹³. През 2017 г. пет национални плана за управление бяха прегледани и актуализирани в съответствие с препоръките на НТИКР. Те включват планове за риболов, извършван с корабни грибове, брегови грибове, мрежи „gangui“ и малки гъргъри в Хърватия, Франция, Гърция и Испания През 2018 г. този процес ще бъде ускорен.

По-доброто правоприлагане и контрол също са приоритет в тези морски басейни. През 2017 г. Комисията разшири обхвата на специалната програма за контрол и

¹² STECF-Adhoc-18-01.

¹³ Регламент (ЕО) № 1967/2006 на Съвета от 21 декември 2006 г. ([ОБ L 36, 8.2.2007 г., стр. 6](#)).

инспекции за Средиземно море, така че да обхване мерлузата и океанската розова скарида в Сицилийския пролив¹⁴. Броят на съвместните кампании, координирани от Европейската агенция за контрол на рибарството, също значително се увеличи¹⁵.

Относно напредъка при многогодишните планове на ЕС вж. раздел 2.5.1 по-долу.

На **международно равнище** целта на Комисията е да превърне в конкретни действия политическите ангажименти от декларацията от Малта MedFish4Ever¹⁶.

В рамките на **Генералната комисия по рибарство за Средиземно море и Черно море (GFCM)** през 2017 г. бяха договорени важни мерки, предложени от ЕС:

- многогодишен план за калкан в Черно море;
- регионален план за действие за борба с незаконния, недеклаиран и нерегулиран (ННН) риболов;
- схема за съвместни международни инспекции и наблюдение извън водите под национална юрисдикция на Сицилийския пролив;
- регионален план за адаптирано управление при експлоатацията на червени корали в Средиземно море; както и
- зона с ограничения за риболов в падината Jabuka/Pomo в Адриатическо море.

През 2018 г. най-важният етап ще бъде приемането на **Декларацията от София** от държавите с излаз на Черно море като продължение на декларацията от Букурещ, приета през 2016 г. Комисията ще се стреми също така да постигне съгласие относно регионален план за управление на запасите от европейска речна змиорка и относно мерки за опазване при видове дънен риболов в централноизточната част на Средиземно море, за основни видове със стопанско значение като например рапан, както и за дребни пелагични видове в Адриатическо море, тъй като няма действащ многогодишен план на ЕС.

Дейността на ЕС в рамките на **Международната комисия за опазване на рибата тон в Атлантическия океан (ICCAT)** също започна да дава резултати: докладваните високи равнища на биомаса на червен тон в източната част на Атлантическия океан и в Средиземно море позволиха увеличаване на ОДУ за периода 2018—2020 г.¹⁷ в съответствие с научните становища. Това също така проправи пътя за нова рамка за управление, като се премина от план за възстановяване към план за управление, което позволява възобновяване на дейностите по дребномащабния риболов, като същевременно се поддържат строги правила за контрол. Що се отнася до рибата меч в Средиземно море, в приетия неотдавна план за възстановяване се определя ОДУ в размер на 10 500 тона от 2017 г. и линейно намаляване от 3 % годишно до 2022 г. През 2017 г. ICCAT също

¹⁴ Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/17 на Комисията от 5 януари 2018 г. ([ОБ L 4, 9.1.2018 г., стр. 20](#)).

¹⁵ От 482 инспекции през 2014 г. — за червен тон — до 2855 инспекции през 2017 г. — за червен тон, риба меч, бял тон, дребни пелагични видове в Адриатическо море и дънни видове в Сицилийския пролив).

¹⁶ Министерска декларация от Малта — MedFish4Ever. Конференция на министерско равнище за устойчивост на риболова в Средиземноморието ([Малта, 30 март 2017 г.](#)).

¹⁷ Препоръка 17-07 на ICCAT за изменение на Препоръка 14-04.

така прие замразяване на риболовния капацитет на кораби, които експлоатират запасите от бял тон в Средиземно море¹⁸.

1.4. Състояние на флота на ЕС

Капацитетът на флота на ЕС продължи да намалява. През декември 2017 г. регистърът на флота на ЕС включваше 82 912 кораба с общ капацитет от 1 487 983 бруто тонаж (GT) и 5 763 933 киловата (kW). Това представлява намаление спрямо предходната година с 1,45 % по отношение на броя на корабите, с 6,54 % по отношение на kW и 9,59 % по отношение на GT. При редица сегменти на флота обаче има дисбаланс с техните възможности за риболов.

През 2016 г. икономическите показатели на флота на ЕС отново са се подобрили, като нетната печалба възлезе на 1,3 милиарда евро. Флотът на ЕС е разтоварил около 5 милиона тона морски продукти с декларирана стойност на улова от 7,7 милиарда евро. Брутната добавена стойност и брутната печалба (без субсидиите), генерирани от флота на ЕС (с изключение на Гърция), възлизат съответно на 4,5 милиарда евро и 2,1 милиарда евро. Маржът на нетната печалба беше 17 %, т.е. значително по-висок от маржа през 2015 г. (11 %). Според прогнозите за 2017 и 2018 г. са налице положителни икономически резултати.

Що се отнася до социалната устойчивост, от 2008 г. насам общата заетост във флота на ЕС, изразена в еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ), намалява средно с 1,3 % годишно, отчасти поради намаляването на капацитета на флота на ЕС. Средната заплата на ЕПРВ нарасна средно с 2,7 % годишно. Средната годишна работна заплата за един ЕПРВ възлиза на 24 800 EUR.

Основен фактор за подобряване на условията на работа във флота на ЕС е успешното транспониране на Конвенция C188 относно условията на труд в сектора на риболова, приета от Международната организация на труда (МОТ), в правото на ЕС, както беше договорено от социалните партньори в ЕС¹⁹. Тази конвенция създава единен и съгласуван инструмент за подобряване на условията на живот и труд на борда на риболовните кораби. Само няколко държави членки обаче са ратифицирали международните конвенции, свързани с риболова²⁰, и транспонирането на тези стандарти в правото на ЕС все още не е завършено. Осигуряването на достойни условия на труд и условия, свързани със здравето и безопасността, на борда на риболовните кораби е на челно място в дневния ред на Комисията.

¹⁸ Препоръка 17-05 на ICCAT за установяване на мерки за управление на запасите на бял тон в Средиземно море.

¹⁹ Директива 2017/159 от 19 декември 2016 г. (ОВ L 25, 31.1.2017 г., стр. 12).

²⁰ Конвенция C188 относно условията на труд в сектора на риболова, МОТ 2007 г.; Международна конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на персонала на риболовните кораби (Конвенция STCW-F), Международна морска организация (ММО) 1995 г.; Споразумение от Кейптаун за прилагането на Протокола от Торемолинос относно безопасността на риболовните кораби, ММО 2012 г.

1.5. Управление

1.5.1. Напредък при многогодишните планове

Неотдавнашното приемане на многогодишен план за дънните запаси в Северно море е важно развитие, което ще спомогне за осигуряване на устойчиво рибарство в дългосрочен план. Това е вторият договорен многогодишен план след многогодишния план за Балтийско море от 2016 г. За разлика от това, Европейският парламент и Съветът все още не са постигнали споразумение относно многогодишния план за сардини и хамсия в Адриатическо море, предложен от Комисията през 2017 г., а вероятността за бързо приемане е малка. Комисията работи в тясно сътрудничество с всички заинтересовани страни, за да улесни дискусиите, така че възможно най-скоро да бъдат въведени мерки за защита на тези запаси, намиращи се в критично състояние.

През март 2018 г. Комисията предложи два нови многогодишни плана: **един за риболовните дейности, експлоатиращи запасите от дънни видове в западната част на Средиземно море**, и **един за дънни видове в западните води**. Достигането на съгласие по тези предложения е важно за постигането на F_{MSY} и цялостното изпълнение на задължението за разтоварване.

1.5.2. Регионализация и участие на заинтересованите страни

Регионализацията беше въведена с реформата на ОПОР през 2013 г.: когато тя е приложима, засегнати държави членки могат да представят съвместни препоръки за приемането на делегирани актове на Комисията. Многогодишните планове от новото поколение също така съдържат разпоредби относно регионализацията, които позволяват на държавите членки и заинтересованите страни да работят заедно по адаптирани към конкретните обстоятелства мерки за управление, които отговарят на техните морски басейни.

Регионализацията изигра важна роля при постепенното въвеждане на задължението за разтоварване. За разлика от това, само малко съвместни препоръки постъпиха във връзка с мерки за опазване в защитените зони по „Натура 2000“ и други защитени територии по член 11 от ОПОР и те се отнасят само за определени зони в Северно и Балтийско море. С цел да се помогне на средиземноморските държави членки по-добре да разберат предимствата от въвеждането на мерки за опазване в рамките на ОПОР, през октомври 2017 г. в Задар се проведе специален семинар по тази тема. Държавите членки и заинтересованите страни трябва да направят повече в това отношение. За да улесни задачите им, Комисията ще издаде ръководство относно изготвянето на делегирани актове съгласно член 11 от Регламента за ОПОР. Освен това в началото на тази година Комисията докладва за упражняването на делегирани правомощия съгласно ОПОР²¹.

Регионализацията също така засили ролята на консултативните съвети (КС) — основните заинтересовани организации, създадени в рамките на ОПОР. Държавите членки трябва да се консултират с КС, когато формулират своите общи препоръки.

²¹ COM/2018/079 final.

В резултат на това броят на препоръките на КС отново се увеличи от 56 през 2016 г. на 64 през 2017 г.

Експертните знания на КС са от решаващо значение за успешното изпълнение на ОПОР. Комисията и държавите членки разчитат на техния анализ, за да предотвратят или поне да смекчат последиците от блокиращи видове в рамките на действащите правила на ЕС. Освен това КС могат да разработят стратегии за устойчиво управление, като например двете стратегии за управление на морски език в Бискайския залив и в източната част на Ламанша, които осигуриха риболов в съответствие с F_{MSY} и по този начин доведоха до увеличаване на квотите за рибарите.

1.6. Задължението за разтоварване

Постепенното въвеждане на задължението за разтоварване продължи и през 2018 г. Риболовът на пелагични видове и риболовът в Балтийско море и Черно море вече изцяло подлежат на задължението за разтоварване. При дънния риболов има общо увеличение на обхвата на задължението за разтоварване спрямо предходната година от 35 % на 44 %: това съответства на 34 % в Северно море, 51 % в северозападните води и 65 % в югозападните води. В Средиземно море в момента около 66 % от всички разтоварвания се извършват в рамките на това задължение. Този дял е около 94 % за дребните пелагични видове, 24 % за дънните видове и 71 % за двучерупчестите мекотели. От 2017 г. насам в Черно море задължението за разтоварване обхваща целия улов на видовете, подлежащи на ОДУ, т.е. цаца и калкан.

Съгласно разпоредбите на основния регламент считано от 1 януари 2019 г. задължението за разтоварване ще се прилага за целия улов на видовете, за които се прилагат ограничения на улова, а в Средиземно море и за улова на видовете, за които се прилагат минимални референтни размери за опазване. За да се улесни пълното и своевременно изпълнение на задължението за разтоварване, следва да се използват изцяло всички съществуващи механизми за гъвкавост в рамките на ОПОР.

Въз основа на наличната информация досега не е имало случаи на блокиращи видове, възникнали в резултат на задължението за разтоварване. Независимо от това целта на F_{MSY} за 2020 г. и пълното прилагане на задължението за разтоварване представляват предизвикателство, поради което държавите членки и КС се насърчават да продължат работата си, по-специално за да идентифицират случаите, при които има достатъчно риба в системата и блокирането би могло да се предотврати с размяна на квоти. Държавите членки следва също така да обмислят дали могат да подобрят своите вътрешни правила. Възможностите за използването на Европейския фонд за морско дело и рибарство за подпомагане на изпълнението на задължението за разтоварване продължават да са много малко, тъй като за мерки, свързани със задължението за разтоварване²², са заделени само 49 милиона евро.

²²Тези мерки включват: подкрепа за оборудване, подобряващо селективността на риболовните уреди на борда, или за оборудване, което осигурява прекратяване на изхвърлянето на

Комисията е изцяло ангажирана да работи заедно с държавите членки и КС, за да улесни изпълнението на задължението за разтоварване. Неотдавнашното изменение на член 15, параграф 6 от Регламента за ОПОР, с което се позволява подновяването на плановете за премахване на изхвърлянето на улов за допълнителен период от три години, е израз на този ангажимент²³. Европейският парламент и Съветът следва да използват този допълнителен период, за да постигнат съгласие относно многогодишните плановете, предложени неотдавна от Комисията, тъй като те са полезно средство за предотвратяване на потенциални случаи на блокиращи видове. Комисията ще продължи да съдейства за по-нататъшно проучване на възможности, по-специално по отношение на случаи на блокиращи видове, в рамките на действащите правила на ЕС и въз основа на конкретни примери, представени от държавите членки.

Що се отнася до правоприлагането и контрола, става все по-ясно, че традиционните средства за контрол, като например инспекциите в открито море и въздушното наблюдение, са по-малко ефективни от електронните технологии за наблюдение от разстояние (REM), каквито са вътрешните системи за видеонаблюдение (CCTV) и сензорите. Предвид липса на споразумение на регионално равнище и с цел гарантиране на еднакви условия на конкуренция неотдавна Комисията участва в обсъждания с държавите членки и EFCA, за да разгледа този въпрос в специалните програми за контрол и инспекции, приети съгласно Регламента относно контрола²⁴.

1.7. По-широк контекст: Международно управление на океаните и конференция „Нашият океан — океан на живота“ през 2017 г.

През 2017 г. ЕС беше домакин на четвъртата конференция „Нашият океан — океан на живота“, която беше много успешна, тъй като доведе до поемане на 433 конкретни финансови ангажимента в размер на 7,2 милиарда евро и допълнителни 2,5 милиона квадратни километра морски защитени зони.

В рамките на съвместното съобщение относно международното управление на океаните работата на Комисията на международно равнище се фокусира също така върху:

- активното насърчаване на устойчивото управление на рибарството извън водите на ЕС чрез регионални организации за управление на рибарството (РОУР);
- подпомагането на по-добрата координация между РОУР и регионални морски конвенции и сътрудничеството с глобалните организации;
- борбата срещу незаконния, недеклаиран и нерегулиран (ННН) риболов и укрепването на устойчивото управление на океанските ресурси чрез

улов; инвестиции в рибарски пристанища, рибни борси, кейове за разтоварване на сушата и покрити лодкостоянки; пазарни мерки, насочени към намиране на нови пазари и подобряване на условията за пускане на пазара на рибни продукти, включително разтоварен нежелан улов.

²³ Регламент (ЕС) 2017/2092, ОВ L 302, 17.11.2017 г., стр. 1.

²⁴ Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 г. (ОВ L 343, 22.12.2009 г.)

двустранните диалози за ННН риболов и работни групи. Влизането в сила на Споразумението за мерките на пристанищната държава през юни 2016 г., приемането през юли 2017 г. на доброволните насоки на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) относно схемите за документиране на улова и публикуването на първата работна версия на Глобалния регистър на ФАО на риболовните кораби, корабите за хладилен транспорт и снабдителните кораби през април 2017 г. представляват значително развитие в тази област;

- запълването на пропуските в международната рамка. Постигането на международно споразумение, което възпрепятства нерегулирания стопански риболов в открито море в Арктика, е ключово постижение в тази област;
- развиването на устойчиво рибарство и аквакултури и изграждането на капацитет в този сектор чрез програми за подпомагане, финансирани от ЕС, съвместно с регионални структури и държави от района на Тихия океан, Западна Африка и Индийския океан. През 2017 г. бяха приети две нови регионални програми — PESCAO (за Западна Африка) и PEUMP (за Тихоокеанския басейн);
- подобряването на управлението на сектора на рибарството и устойчивото развитие на местния риболов чрез споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство (СПОУР).

Новият регламент относно устойчивото управление на външните риболовни флотове²⁵, влязъл в сила на 12 декември 2017 г., има за цел да засили ролята на ЕС като ключов глобален участник в рибарството, управлението на океаните и борбата срещу ННН риболов.

2. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ОДУ ЗА 2019 Г.

Определянето на ОДУ за 2019 г. ще се характеризира с три основни аспекта: бързото приближаване до целта F_{MSY} за 2020 г., пълното прилагане на задължението за разтоварване от 2019 г. и определянето на възможностите за риболов въз основа на многогодишните планове за Балтийско море и Северно море. И трите аспекти са еднакво важни както за заинтересованите страни, така и за държавите членки и трябва да бъдат взети предвид при определянето на ОДУ, за да се осигури съгласуваност.

2.1. Общи цели на предложенията за възможностите за риболов през 2019 г.

Основната цел на Комисията е да постигне значителен по-нататъшен напредък към постигането на F_{MSY} , тъй като това е последната година преди да се приложи целта F_{MSY} за 2020 г. По отношение на запасите с оценка за F_{MSY} , управлявани само от ЕС, Съюзът постигна значителен напредък, както е обяснено по-горе.

Предизвикателство е обаче да се гарантира, че по всяко време всички ОДУ отговарят на F_{MSY} . Както поради биологични, така и поради социално-икономически причини може да се окаже, че не е възможно експлоатацията на

²⁵ Регламент (ЕС) 2017/2403 от 12 декември 2017 г. (ОВ L 347, 28.12.2017 г., стр. 81).

всички запаси да бъде едновременно на равнища, отговарящи на F_{MSY} . Ето защо поддържането на целта на ОПОР по отношение на F_{MSY} изисква непрекъснати усилия.

2.2. Как да постигнем целите си — процесът от науката до договарянето на възможностите за риболов

Основа за предложенията на Комисията за възможности за риболов ще бъде научното становище на Международния съвет за изследване на морето (ICES), което се издава в няколко части²⁶. В първоначалните си предложения Комисията възнамерява да обхване възможно най-голям брой запаси. В конкретния случай на предложението за Северно море и Атлантическия океан, поради късното издаване на становищата (между октомври и декември), предложението ще продължи да съдържа възможности за риболов като символичен запис *pro memoria* за запасите, проучени в тези късни становища.

Важна характеристика в този процес е консултацията със заинтересованите страни, която играе решаваща роля. Комисията приканва държавите членки и заинтересованите страни да започнат отрано работата си въз основа на становищата на ICES, които са публично достъпни, вместо да чакат предложенията на Комисията. След това заинтересованите страни ще имат възможност да представят на Комисията препоръки за възможностите за риболов, по-специално чрез съответните КС, и да споделят вижданията си с държавите членки. На този етап заинтересованите страни следва да се съобразят и със социално-икономическото въздействие на препоръките на ICES.

При изготвянето на своите предложения Комисията ще вземе под внимание горните консултации. Ще бъдат представени четири предложения, които обхващат съответно Балтийско море (септември), дълбоководните запаси (септември), Атлантическия океан и Северно море (ноември) и Черно море (ноември), които ще бъдат обсъдени на три отделни заседания на Съвета.

Комисията ще обясни и обсъди предложенията с държавите членки в периода до съответните заседания на Съвета, както и по време на самите заседания. По време на обсъжданията Комисията ще направи оценка въз основа на предоставените от държавите членки солидни икономически анализи дали постигането на равнища на експлоатация в съответствие с F_{MSY} през 2019 г. сериозно би застрашило социалната и икономическа устойчивост на участващите риболовни флотове²⁷. С цел по-добра организация на тези обсъждания Комисията приканва държавите членки своевременно да подготвят своите социално-икономически съображения въз основа на становищата на ICES и да се консултират със съответните заинтересовани страни. За да може да бъде направена смислена оценка на социално-икономическите съображения, държавите членки следва да изпратят

²⁶ В края на май 2018 г. — за всички запаси в Балтийско море, в началото на юни — за дълбоководните запаси, в края на юни 2018 г. — за 61 запаса в Северно море, Бискайския залив и Келтско море, а между октомври и декември 2018 г. — за други запаси в Северно море и Атлантическия океан.

²⁷ Основен регламент за ОПОР, съображение 7.

своите становища до Комисията най-късно два месеца преди съответното заседание на Съвета.

Тъй като предложенията за ОДУ трябва да бъдат приети преди оттеглянето на Обединеното кралство, не се предвижда промяна в процеса на вземане на решения за 2018 г. Настоящите разпоредби на проекта на споразумение за оттегляне, договорен на ниво преговарящи лица на 19 март 2018 г., предвиждат преходен период, съгласно който решенията на Съвета относно възможностите за риболов за 2019 г. следва изцяло да се прилагат за Обединеното кралство за цялата 2019 г. Тези разпоредби обаче подлежат на официално одобрение на споразумението за оттегляне в неговата цялост както от Съюза, така и от Обединеното кралство, и дотогава няма правна сигурност, що се отнася до изпълнението на тези разпоредби.

3.3 Определяне на възможностите за риболов за различни видове запаси

Възможностите за риболов за запасите в *Балтийско море* и *Северно море* ще бъдат определени в контекста на съответните многогодишни планове, в които се определят диапазоните на смъртността от риболов за F_{MSY} и следователно предлагат известна степен на гъвкавост. Комисията се стреми по-добре да предвиди необходимостта от използване на тази гъвкавост и понастоящем работи с ICES, за да получи информация за наличието на смесен риболов и вътрешновидова/междувидова зависимост като част от годишните становища на ICES. Ако такова становище бъде издадено навреме, Комисията възнамерява да използва целия диапазон от стойности за F_{MSY} , за да предложи ОДУ, когато това е оправдано поради вътрешновидова/междувидова зависимост или поради смесен риболов, описани в многогодишните планове.

При изготвянето на предложенията е важно също така да се има предвид, че от 2019 г. нататък ще бъдат предложени възможности за риболов в контекста на пълното изпълнение на задължението за разтоварване. Докато през предходните години Комисията след първоначалното си предложение е предлагала допълване на ОДУ, от тази година Комисията възнамерява за Балтийско и Северно море да предлага количества за разтоварване, препоръчани в становището на ICES за диапазоните на F_{MSY} , като при целесъобразност приспада минималните разрешени количества. Същото ще се прилага и за *Атлантическия океан*. За да се улесни пълното прилагане на задължението за разтоварване през 2019 г., е важно да се използват всички налични инструменти за смекчаване на отрицателни последици, включително евентуални становища на ICES относно подхода при смесения риболов, когато това е уместно.

Що се отнася до научните становища, следва да се отбележи, че на всеки няколко години ICES извършва *сравнителен анализ* на запасите. Ако тези анализи доведат до много съществени различия в становището за 2019 г. в сравнение със становището на ICES за 2018 г., Комисията възнамерява да обмисли определянето на горна граница за такива големи различия в зависимост от всеки конкретен случай, за да може становището да се прилага поетапно и да се ограничи въздействието му върху определянето на ОДУ, като същевременно се спазва действащата правна рамка.

Някои многогодишни планове, приети преди ОПОР от 2013 г., вече не са в съответствие с целите на новата ОПОР, например защото съдържат по-малко амбициозни цели. Такъв е случаят с южния хек и норвежкия омар. В такива случаи Комисията възнамерява да предлага ОДУ, чрез които ще бъде постигната F_{MSY} през 2019 г., като същевременно взема под внимание евентуалните становища на ICES относно смесения риболов.

За запасите с оценка на F_{MSY} , които подлежат на консултации с *държави партньори извън ЕС, в контекста на консултациите между ЕС и Норвегия и крайбрежните държави*, Комисията продължава да търси споразумение с тях, като същевременно се стреми към напредък при постигането на целта за F_{MSY} .

Освен запасите с оценка на F_{MSY} предложението на Комисията ще обхване и някои запаси, по отношение на които ICES ще използва модели за прогнозни тенденции и ще издаде количествено становище за улова въз основа на приблизителна стойност за F_{MSY} . За тези запаси Комисията възнамерява да следва същия подход както за запасите с оценка за МУУ.

И накрая, за редица *запаси, които се експлоатират само като прилов*, например посочените в така нареченото „изявление относно запасите“, Комисията получава становища от ICES за подхода на предпазливост. Такъв е случаят с прилова, уловен в рамките на планове за Балтийско море и Северно море, но също така за прилова в Атлантическия океан. Понякога тези ОДУ за прилов имат ниска степен на оползотворяване на квотите. Тяхното икономическо значение е ниско и за състоянието им има само ограничена информация. Комисията ще оцени най-добрия подход за бъдещето, като вземе предвид: становището на ICES; факта, че тези запаси представляват само 5 % от разтоварванията в рамките на ОДУ; необходимостта да се избягват случаи на блокиращи видове при видове целеви риболов, които са важни от икономическа гледна точка.

Що се отнася до змиорката, чийто запас е в критично състояние, Комисията възнамерява в предложението си за възможностите за риболов в Атлантическия океан и в Северно море да включи подходящи мерки за всички морски басейни въз основа на най-новите научни становища. Комисията ще направи повторна оценка на ситуацията през следващата година, като вземе предвид резултатите от оценката на регламента относно запасите от змиорка, констатациите от докладите на държавите членки за изпълнението на техните планове за управление на запасите от змиорка и резултатите от прилагането на въведеното временно спиране на риболова.

Възможностите за риболов за запаси, попадащи в обхвата на регионалните организации за управление на рибарството, ще бъдат транспонирани, както обикновено, въз основа на техните решения.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като цяло Европейският съюз отбелязва напредък в изпълнението на ОПОР с нарастващ брой ОДУ в съответствие с F_{MSY} . Няма обаче основание за

самодоволство. Тъй като 2020 г. наближава бързо, трябва да продължим да вървим в тази посока.

Ситуацията в Средиземно море и Черно море продължава да бъде обезпокоителна. ЕС поема водеща роля, за да обърне тази тенденция, включително заедно с международните си партньори. Комисията ще положи всички възможни усилия, за да улесни бързото и стойностно споразумяване по предложените два нови многогодишни плана — за пелагичните запаси в Адриатическо море и дънните запаси в западната част на Средиземно море. Държавите членки следва също да увеличат усилията си, за да гарантират, че техните национални планове за управление съгласно регламента за Средиземно море са в съответствие с новата ОПОР.

Пълното прилагане на задължението за разтоварване поражда също така предизвикателства както за намаляването на потенциалните случаи с блокиращи видове, така и за осигуряването на хармонизирано изпълнение в морето чрез подходящи инструменти за правоприлагане и контрол. Тъй като дейността на флота на ЕС е доста печеливша, сега трябва да се погрижим за въвеждането на необходимите мерки, за да се гарантира за сектора на рибарството в ЕС устойчиво и конкурентно бъдеще.

ГРАФИК

Планираният работен график е, както следва:

Кога	Какво
Май/юни/октомври/декември	Становища за запасите от ICES
Юни — септември	Обществена консултация относно съобщението
14 септември	Семинар със заинтересованите страни относно състоянието на запасите
Септември	Приемане на предложенията за ОДУ за Балтийско море
Октомври	Приемане на предложенията за ОДУ за дълбоководните запаси Заседание на Съвета относно ОДУ за Балтийско море
Ноември	Приемане на предложенията за ОДУ за Атлантическия океан/Северно море/Черно море Заседание на Съвета относно ОДУ за дълбоководните запаси
Декември	Заседание на Съвета относно ОДУ за Атлантическия океан/Северно море/Черно море